

מסורת הש"ס

רש"י

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

ר"ן פ"ט

עין משפט
נר מצוה

גו א מ"י פ"ג מהל'
נדרים ה"ל ח פ"ג
לאחין רמב"ם טו"ש י"ד ס'
כל ספ"י ל'
גו ב מ"י ט"ז פ"ה ה"ל י'
פ"ג ט"ז טו"ש ט"ז
ספ"י ל'
גו ב מ"י ט"ז פ"ה ה"ל
י"ז פ"ג ט"ז טו"ש ט"ז
ג"ג ד מ"י ט"ז טו"ש ט"ז
ספ"י ל'
ה ו מ"י פ"ה ה"ל
נדרים הלכה כב פ"ג
לאחין רמב"ם טו"ש י"ד ס'
כל ספ"י ל'

תוספות

אשר הר"י נזיר א"ר
שליש יום פירוש
אם אשה שמתה בין
ותגרשה קודם שנתנו
שליש יום הרי זה מיפר
קודם שיתגרשה נדרה
וגרשה בו ביום והחזירה בו
ביום. כדפי' קמ"ל ודף
(ג) ומקמי' לה כשנשוא
ואינו יכול להפטר דאין בעל
מיפר בקדמין ואיגמרא
מפ"ש (וה הכלל) לאחיו
מאי: מילי כ"ו לכשנשא
רבי ישמעאל אומר י"ב
דלולין בחר שמתה ודלול
הנדר: ר"י עקיבא אומר לא
יפר. דלולין בחר שמתה
שנדרה: עד שיהא נדר.
שיחול בעדה אלמנה וכן
דלול חל שמתה יפר: כל
אשר אברה על נפשה. ה"ל
קרא דנדר אלמנה מבי
שיהא אישור הנדר נזירה
בשעת אלמנה דלולין בחר
שמתה הנדר: כדפי' תלמי
נפשה כשנשא. ולומר
עד כאן לא קאמר ר"י
הר"י נזיר לשמא
דיפר משום שאי אפשר
לנדר לחול באלמנה
דנדרה: וזה הכלל
דקמיה גבי נדרה. כדפי'
דנדרה דלולין דקמיה כל
שלא יאה לרשות עמה
שעה אחת אביה ובעלה
אחיון מפירין נדרה ולא
אחיון דמסירה לנדרה
הבעל היו קרוב דלולין
ויאה מרשות אב: זה
הכלל דקמיה גבי נדרים.
לומר הלא לאחיון מסר
האב לנדרה הבעל ונדרה
וגרשה החזירה דאין בעל
מפ"ש דלולין בחר שמתה
האב כיון שמקרה לנדרה
הבעל הרי הוא כאלו
נכנס לחופה: משע נעדרת
נדרה קיימין. נוגרת היא
יחומה נוגרת ומת אביה
נערה שלא נוגרת ומת אביה
נערה ונדרה ומת אביה
נערה שמת אביה ומת
אביה נוגרת ומת אביה
קיים (נערה ונוגרת והיא

נדרה היא נדרה נשואה והפטר לה בעל. והשאלה מפרש
כיצד נדרה אמרה הר"י נזיר לאחר שלש יום והפטר לה בעל:
א"ע"פ שנתאלמנה כו' הרי זה מופר. וא"ע"פ דליכא למימר האילו
ובשעת הנדר דיו שחול ובכר יאה
הפטר להכי אשמעינן דהרי זה מופר
דלחר שעת אמירה קאלוין ואשמעינן
היכא נכזה נדרות עממה בשעת
הנדר והיכא היא נדרות אמרי
נמו: זה הכלל כל שאלה לרשות
עממה. מפרש גמ' לאחיו מאי:
גמ' רבי ישמעאל אומר יפר.
הפטר מועלת בו האילו ולא חל
הנדר עד שנקנסה לרשות בעלה:
ר' עקיבא אומר לא יפר. דנדר
קבלת הנדר דלולין: וסימניך יל"י.
לומר נכח ראשונה מני יפר והדר
לא יפר נכח אחרונה מני לא יפר
והדר יפר: אשם איש שמתה.
בזמן שהיא אשת איש כו': ר' י'
ישמעאל אומר לא יפר. אין הפרה
מועלת בו האילו ובשעה שהנדר חל
הוא נדרות עממה: ר' עקיבא
אומר יפר. דבשעת קבלת הנדר
הוא נדרות עממה: עד שיפטר נדר.
לומר קיום הנדר: ורבי עקיבא
סבר הכי הוא אומר כל אשר אסרה
על נפשה שיהא איסור הנדר.
קבלת הנדר (ו) והכי נמי דייקין
במתני' כל ל' אשר אסרה ורבי עקיבא
היא: אפי' סימא ר' ישמעאל מסני'.
בין הוא היכא נדרה כשהיא
אלמנה ותלתה נדרה בימים עד לאחר
שליש יום (ו) והכי קאמר אינו
יכול להפטר דליכא למימר כל הנדרת
על דעת בעלה היא נודרת דלא
מסקא אדעתא דמינשא בזמן הזמן
האכי אינו יכול להפטר דלמיר זמנין
דשלמו כל ל' יום ולא נסת וכו'
נדרה נמי נדרות בעלה ותלתה נדרה
בימים דין הוא שיפר איכא למימר
כל הנדרת כו' ולא מסקא אדעתא
שחגרש דזמנין דשלמו יומי ולא מיגרשא ואם הפטר הכי זה מופר
ודידי נמי היכא דתלתה נדרה כשנשאין האכי יפר דעל דעת בעלה
נדרה והיכא דתלתה נדרה כשנשאין ליכא למימר דתלתה עממה
כבעלה והאכי לא יפר: זה הכלל דקמיה. כדפי' פירקין (לעיל דף
ע"א). גבי נערה המאורסה זה הכלל כל שלא יאה לרשות עממה
כו' לאחיו הן האב עם שלוחי הבעל דהתם לא יאה לרשות
עממה דאביה ובעלה מפירין נדרה: זה הכלל דקמיה כ"א. גבי
ואלו נדרים דמשמע דיואה לרשות עממה לאחיו מסר האב לשלוחי
הבעל ולא הן הוא עממה דאומה שעה יאה מרשות האב עד
שהגיע לרשות הבעל ויאה לרשות עממה ואין הבעל מיפר נדרה
שאין הבעל מיפר בקדמין: **מתני'** ט' נערום נדרהו קיימין.
שאין יכול להפטר להן: **בגורם** והיא יחומה. נערה נוגרת והיא יחומה:
נערה

נדרה זה נדרה נשואה והפטר לה בעל. והשאלה מפרש
כיצד נדרה אמרה הר"י נזיר לאחר שלש יום והפטר לה בעל:
א"ע"פ שנתאלמנה כו' הרי זה מופר. וא"ע"פ דליכא למימר האילו
ובשעת הנדר דיו שחול ובכר יאה
הפטר להכי אשמעינן דהרי זה מופר
דלחר שעת אמירה קאלוין ואשמעינן
היכא נכזה נדרות עממה בשעת
הנדר והיכא היא נדרות אמרי
נמו: זה הכלל כל שאלה לרשות
עממה. מפרש גמ' לאחיו מאי:
גמ' רבי ישמעאל אומר יפר.
הפטר מועלת בו האילו ולא חל
הנדר עד שנקנסה לרשות בעלה:
ר' עקיבא אומר לא יפר. דנדר
קבלת הנדר דלולין: וסימניך יל"י.
לומר נכח ראשונה מני יפר והדר
לא יפר נכח אחרונה מני לא יפר
והדר יפר: אשם איש שמתה.
בזמן שהיא אשת איש כו': ר' י'
ישמעאל אומר לא יפר. אין הפרה
מועלת בו האילו ובשעה שהנדר חל
הוא נדרות עממה: ר' עקיבא
אומר יפר. דבשעת קבלת הנדר
הוא נדרות עממה: עד שיפטר נדר.
לומר קיום הנדר: ורבי עקיבא
סבר הכי הוא אומר כל אשר אסרה
על נפשה שיהא איסור הנדר.
קבלת הנדר (ו) והכי נמי דייקין
במתני' כל ל' אשר אסרה ורבי עקיבא
היא: אפי' סימא ר' ישמעאל מסני'.
בין הוא היכא נדרה כשהיא
אלמנה ותלתה נדרה בימים עד לאחר
שליש יום (ו) והכי קאמר אינו
יכול להפטר דליכא למימר כל הנדרת
על דעת בעלה היא נודרת דלא
מסקא אדעתא דמינשא בזמן הזמן
האכי אינו יכול להפטר דלמיר זמנין
דשלמו כל ל' יום ולא נסת וכו'
נדרה נמי נדרות בעלה ותלתה נדרה
בימים דין הוא שיפר איכא למימר
כל הנדרת כו' ולא מסקא אדעתא
שחגרש דזמנין דשלמו יומי ולא מיגרשא ואם הפטר הכי זה מופר
ודידי נמי היכא דתלתה נדרה כשנשאין האכי יפר דעל דעת בעלה
נדרה והיכא דתלתה נדרה כשנשאין ליכא למימר דתלתה עממה
כבעלה והאכי לא יפר: זה הכלל דקמיה. כדפי' פירקין (לעיל דף
ע"א). גבי נערה המאורסה זה הכלל כל שלא יאה לרשות עממה
כו' לאחיו הן האב עם שלוחי הבעל דהתם לא יאה לרשות
עממה דאביה ובעלה מפירין נדרה: זה הכלל דקמיה כ"א. גבי
ואלו נדרים דמשמע דיואה לרשות עממה לאחיו מסר האב לשלוחי
הבעל ולא הן הוא עממה דאומה שעה יאה מרשות האב עד
שהגיע לרשות הבעל ויאה לרשות עממה ואין הבעל מיפר נדרה
שאין הבעל מיפר בקדמין: **מתני'** ט' נערום נדרהו קיימין.
שאין יכול להפטר להן: **בגורם** והיא יחומה. נערה נוגרת והיא יחומה:
נערה

(א) לעיל ע"ב. (ב) (מסכתא
פ"ו) ו (לעיל ע"ב).
(ד) ו (לעיל ע"ב).
(ה) (לעיל ע"ב).

תורה אור השלם
1. ונדר אלמנה ונדרה על
כל אשר אסרה על
נפשך יקום עליך.
במדבר ל' י

הנהגות הב"ח

(א) גמ' מתניתין ה"ל
נפשה בימי שלמו וימי
וכו' ולא יאה מיתגבא
ברייתא תליא נפשה
בשואין וזה הכלל כ"ל:
(ב) אם נכנסה נערה
(ונגרה) חזית וי"ב פ"א
בגורת: (ג) רש"י ד"ה
ודי עקיבא סבר וכו' קבלת
הנדר ר' עקיבא היא
הנדר וכו' אשם אסרה
הסוד: (ד) ד"ה אשם
וכו' ואברה אינו ד"ה
דאיכא למימר לא וכו' הרי
זה מופר וברייתא נמי
דוכי דתלתה:

גליון הש"ס

גמ' רש"י אומר יפר.
פירוש דף ט' ע"ב כדפי'
לעיל דף י"ד י"ב:

מוסף רש"י

מסר האב לשלוחי
הבעל. כגון שמתה להם
וגרשה בנדר והחזירה הרי
היא כשנשאה ואין אדם
מפיקה מן הבעל (א) וזה
כשחול. שאין האב
מיפר בקדמין. נדרים
שקמה לנשואין (גמ' ד"ה)
דלולין נדרים שנדרה נסת
אשם מיפר בעלה. אלא
אם היו עליה נדרים קודם
שנשאה לשלוחי הבעל
ונסתה, לא מני מיפר
(לעיל דף י"ו).

פירוש הרא"ש

גמ' רבי ישמעאל אומר
א"י. דלולין בחר
חלות ונשואה שעה נדרה
היא: רבי עקיבא אומר
יפר. דלולין בחר שמתה
שנדרה: מתי' רח"מ
נפשה בימי. דלמרה
הר"י נזיר נדרה לאחר שלש
יום ואפשר דלחר שלש
יום תהיה תחת בעלה
הילך מפר לה וי"ב
שנתאלמנה או נתגרשה
היא הפרה אלא כשמתה
הר"י נזיר לכשנתגרש
נדרה אסרה לנדר לחול
דלולין תחיי ל' מני
מפר והיא עממה נמי ש"ך
כרש"א: זה הכלל דקמיה

זה הכלל כל שלא יאה לרשות עממה שעה אחת אביה ובעלה
מפירין נדרה לאחיו הן האב עם שלוחי הבעל שא"פ שיהא עם
מרשות אביה דאביה ובעלה מפירין נדרה: זה הכלל דקמיה גבי
אלו נדרים. כלומר כפרקין דהכא לאחיו מסר האב לשלוחי הבעל
דכיון שמסרה להם שוב אין לאביה רשות כה דהוי לה הן מסירה
כשנשאין שבעל מפר בנדרים שדור משואין ואיך אכל נדרים
שנדרה כבר לא שאין הבעל מפר בקדמין ובשפותיה דאב נמי
לא דנפק מסייה יאה מרשות אביה ושוב אין לו זכות כה:
מתני' חשע נערום נדרהו קיימין. הן חשע כולוה איתנהו
בכל תלת דלמיה יחומה בחיי האב הנדרה ומתה ונוגרת
דככל מד מהיך תלתא גוויי היא יואה מרשות אביה ונדרה לא מני
אלא הן תלתא דלמיה כדאיתא בגמרא (ע"ב) אלא דרבי יהודה פליג
שאף רבי יהודה לא אמרה אלא לתדד בהן את התלמידים:
האב כגון שנשאת ונתאלמנה או נתגרשה דכיון שנשאת שוב אין
נערה ונוגרת לאחר מכן והיא יחומה בחיי האב ובדכתיבנא:
נערה

קיים) נערה והיא יחומה (נערה נוגרת והיא יחומה) עד כאן הגי'. ה"פ ט' מני נערום מיהו אין כנס חידוש ככלל
אין חשעיהו התנא בכל נדרין שיוכל למולא ונוגרת נמי בכלל נערום פ"י נוגרת והיא יחומה ונדרה אחר שנתחתה
א'. נוגרת ומת אביה לומר נוגרת שמתה ואחר מת אביה כ'. נערה שלא נוגרת ומת אביה פירוש נדרה כשהיא
נערה ומת אביה אחר הנדר ונשאה לשאל על נדרה עברה נערה ג'. נערה ונוגרת ומת אביה פירוש נדרה כשהיא נערה
ואח"כ נוגרת ונשאה לשאל אחר שמת אביה דלמיה מת אחר נדרה ג'. נערה שמת אביה פירוש נדרה כשהיא נערה ושוב
אחר נוגרת ומת אביה ונוגרת ואחר שנגרה כלת לפניו לשאל על נדרה ה'. נוגרת ונדרה ואח"כ קיים ר'. נוגרת
פירוש נדרה כשהיא נערה ונוגרת אחר הנדר ואח"כ קיים ונשאה לשאל בעד אביה ח' ו'. נערה והיא יחומה פירוש נערה
ונשאה לשאל על נדרה אחר שנגרה הרי לך חשע נערום תלוקות ולא יאי ו כדאי ו וטלן נדרן קיימין ואין אב יכול להפטר: